

MIRADES PER A UN "SABER" PER A UNA "PROFESSIÓ"

La mirada d'aquells/es que s'estan incorporant a la professió.

NOUS REPTES EN PSICOPEDAGOGIA

La nostra societat, cada dia més canviant, planteja al psicopedagog nous reptes, noves exigències, i fa que aquest es trobi en la necessitat d'haver de solucionar problemes que són ambigus i complexos, en funció de la creixent importància que adquireixen els elements culturals, socials i psicològics. El psicopedagog ha de contribuir a afrontar les necessitats que els canvis socials plantegen: La integració dels alumnes nous de diverses procedències, de diferents edats i en diferents moments del curs escolar; l'atenció a la creixent diversitat de necessitats educatives a l'escolaritat obligatòria, que es manifesta de manera més notòria a l'ESO, etc. La presència del psicopedagog és fonamental i la seva funció és imprescindible per tal de millorar l'atenció educativa.

Des de la mirada d'una mestra que comença i futura psicopedagoga he pretès descriure, analitzar i reflexionar sobre tot el que engloba el món de l'assessorament, i en concret del psicopedagog, és a dir, el paper o rol que assumeix, la seva actitud, mirada, funcions... com també la importància de la relació que estableix amb els assessors i com aquesta afecta en el procés d'assessorament. He realitzat també una mirada crítica de la situació que actualment existeix a les escoles i quines són les meves perspectives de futur envers la professió.

El psicopedagog ha de treballar contínuament amb altres professionals i actualment es parla de la posició de l'altre "com aquell amb qui s'intervé", passant de ser un expert aliè a l'escola a un col·laborador amb el centre docent i els seus equips. Així doncs, per tal que aquest porti a terme les seves funcions de la forma més efectiva possible penso que és indispensable un treball col·laboratiu amb aquests professionals. És molt important entendre l'assessorament com un espai d'aprenentatge col·laboratiu, on ensenyar també significa de retruc que hi hagi aprenentatge, és a dir, en el sentit que tots dos com *experts* un de la seva vida,

centre, aula, alumnes... i l'altre d'aspectes relacionats amb l'assessorament psicopedagògic tenen molt que aportar i oferir-se. A més, el psicopedagog dóna a l'equip una manera de fer, alhora que l'equip el modifica i l'ensenya.

Durant els darrers anys l'àmbit d'intervenció del psicopedagog als centres educatius s'ha ampliat de forma considerable, però aquest augment no ha anat acompanyat proporcionalment de professionals. Per tant, dit això em pregunto, si partim de l'organització i distribució actual dels psicopedagogs per exemple en els EAP, donen realment resposta a la situació educativa en la qual ens trobem? Quina gran implicació té el psicopedagog en un centre en el qual hi assisteix un cop al mes per escoltar les demandes, i ocupar moltes de les hores en aquest centre parlant amb la mestra d'educació especial sobre dictàmens o ACI? Parlàvem de que és imprescindible un bon treball col·laboratiu entre professionals, però penso que aquesta sobrecàrrega de centres i d'encàrrecs poden anar en detriment de la tasca en equip i de les intervencions més vinculades a la vida dels centres i, per tant, més susceptibles de contribuir al creixement d'aquests com a institució. Així doncs, s'ha d'evitar que l'augment d'aquests encàrrecs acostin les funcions del psicopedagog cap a elements més de tipus administratiu i els allunyi de la seva veritable i principal funció: l'assessorament psicopedagògic.

Tot assessorament -tant intern com extern- té impacte en el centre, però la magnitud i el seu efecte està determinat per múltiples variables com el rol que adquireix el psicopedagog, el tipus de demanda, la col·laboració dels implicats... El psicopedagog necessita implicació dels altres professionals. Cal que conegui el context en el qual intervé. Per tant, em pregunto, quina ha de ser la posició d'aquest professional dins dels centres educatius, dins o fora? Bona part dels mestres i professors pensen que aquest professional viu en una realitat molt diferent a la seva i que, entre d'altres coses, les solucions que els dóna són utòpiques per a la realitat on s'han d'aplicar.

En la meua opinió penso que és més positiu que el psicopedagog actuï fora del centre, ja que si porta a terme de forma correcta la seva tasca d'assessorament li és més fàcil, entre d'altres coses, actuar per exemple en el pensament implícit de l'altre, analitzar la situació i, per tant, posicionar-se. Des de dins, en canvi penso que no pot tenir la suficient perspectiva per transformar la situació. Tot i això, en molts centres de primària el psicopedagog hi assisteix poc i crec que és el motiu pel qual molts professors tenen el pensament que he expressat anteriorment.

L'assessor psicopedagog, pertany al sistema educatiu però no a les escoles. Té un nivell de pertinença a la institució que col·labora, però no hi està implicat de manera directa. La intensitat de pertinença al context al qual col·labora, condiciona la percepció i visió que creem de les característiques d'aquest, tant per excés com per defecte. Per tant, el psicopedagog que és aliè al centre al qual intervé, cal que actuï des d'una funció operativa, és a dir, reconeguda i compartida per tots. Per fer front a aquestes i altres situacions problemàtiques penso que és necessari que es compleixin dues condicions: per una banda, és imprescindible una connexió entre la finalitat de l'assessor i del centre educatiu que assessora; per altra banda, cal que les finalitats siguin compartides pels diferents membres de la comunitat educativa: equip directiu, equip docent i assessor psicopedagògic, com un membre més, integrat a l'equip, que permeti treballar en un context col·laboratiu.

L'activitat dels professionals de psicopedagogia és un treball que requereix competències molt diverses. Els professionals d'aquesta especialitat per tal de desenvolupar els seus rols i les seves funcions amb èxit han de dominar un conjunt d'aptituds, coneixements i habilitats. La formació és indispensable i, com a estudiant, considero que seria positiu portar a terme una revisió dels continguts que ofereix la carrera. Existeixen encavalcaments de continguts entre assignatures, principalment en les obligatòries, de manera que hi ha conceptes que es repeteixen habitualment i es deixen de

banda altres igualment importants. A més a més, la carrera possiblement està excessivament enfocada a l'àmbit escolar, per la qual cosa seria oportú aprofundir en altres àmbits d'actuació. En general, penso que la formació de la carrera és bàsica i el nivell d'exigència no és gaire elevat per la realitat on haurem d'intervenir. Destaco també que la formació del psicopedagog no s'hauria d'acabar amb la formació inicial rebuda, sinó que en aquesta professió, com en moltes altres, es fa necessària una formació contínua.

Finalment i com a conclusió, m'agradaria deixar constància de com considero que es tindria que portar a terme l'assessorament en els contextos d'intervenció per tal de que fos viable. No voldria pintar-ho utòpic ni molt menys impossible, però amb l'organització i distribució actual del sistema educatiu, ho veig complicat i penso que haurien de canviar molt les coses. No obstant, davant d'aquesta realitat, considero indispensable, que hi continuï havent gent que cregui que això pot canviar i que enfoqui la seva tasca cap a un educació inclusiva, dins d'un marc de treball col·laboratiu amb tots els implicats. És aquesta gent, la que fa que les coses vagin millorant dia a dia, i poder donar una millor resposta a les demandes d'una societat cada dia més canviant. Hem de pensar sobretot amb els principals afectats que són els alumnes, perquè en part són ells els qui de manera indirecta reben els resultats de qualsevol tipus d'assessorament. Per tant, cal pensar en un assessorament compartit, en una institució que respongui a les necessitats actuals del moment, en el qual i tinguin cabuda tots els implicats. Perquè l'assessorament, sense voluntat i compromís dels implicats pot convertir-se en una "ficció", és a dir, no aporta canvis significatius ni en les persones, ni en la institució educativa.

No ens podem permetre el luxe de no potenciar al màxim, ni menys prescindir, d'aquesta figura professional de l'educació que amb la seva tasca pot millorar qualitativament l'atenció educativa per atendre la diversitat de l'alumnat. I pensarem doncs en un psicopedagog col·laboratiu, reflexiu, autocrític, prudent, receptiu, responsable, compromès, flexible... que acompanyades per estratègies discursives i comunicatives "conscients" ajudin a la satisfacció d'una tasca ben feta. Però sense la col·laboració necessària dels altres implicats, l'assessorament no obtindrà bons resultats.

Maria Daza

OBSERVAR, PENSAR ... I TROBAR CAMINS

Voldria començar aquest article celebrant l'existència d'aquest perfil professional. Pot semblar una obvietat la necessitat de la tasca dels equips d'assessorament i orientació psicopedagògica, però aquest model no es troba en un gran moment i les circumstàncies actuals no semblen propícies a la seva expansió, encara que les demandes de tots els agents no deixen de créixer.

Com deia, vull reconèixer el treball i la visió de totes aquelles persones que els van gestar i d'aquelles que hi han participat. És cert que, en ocasions, potser no hem estat capaços d'explicar prou bé la nostra tasca – i les nostres limitacions – però estic convençuda que, amb la dosi d'humilitat necessària, la nostra participació en la labor educativa, és profitosa per a tots els que hi participen.

He sentit dir que la tasca de l'EAP és burocràtica. És cert que no realitzem docència, però no omplim gaires papers. La major part del nostre temps es dedica a mirar, a reflexionar i a actuar dins els centres educatius. Mirem quan observem les dinàmiques de les aules i dels centres, quan participem de les reunions de cicle o de les CADs, quan treballem específicament amb alumnes, amb pares i amb mestres i professors. Sovint dediquem un temps insuficient a la reflexió i això és perjudicial, perquè minva l'eficàcia de la nostra feina, que ha de superar l'actuació immediata i individual i que ha d'ajudar a introduir canvis en els sistemes a partir de la detecció dels motius que romanen a la base d'una part de les demandes d'intervenció. Penso que la reflexió hauria de constituir el nus gordià de l'existència dels equips: diverses persones, amb diferents experiències vitals i professionals enriqueixen l'exercici dels seus membres, entès com a un qüestionament de les circumstàncies i les característiques individuals inscrites en un context determinat. Un qüestionament que no pretén ser insidiós, sinó que ha d'incloure un canvi en les pràctiques que participen del conflicte.

Queda lluny, aquesta perspectiva, de l'actuació immediata i dirigida a una solució imperfecta i centrada en l'individu. I això genera un cert rebuig que pot dur a algunes persones a creure que els professionals dels EAPs no solucionen els problemes. I és que potser caldria situar en un altre punt el conflicte, per a trobar diversos camins cap a la resposta. I, com no podria ser d'una altra forma en un món complex, és

en la reflexió conjunta i en la presa de decisions consensuades i posades en pràctica on comença el camí cap a una possible superació de les dificultats.

Però aquest plantejament contrasta amb la realitat: la poca disponibilitat horària per a atendre els centres dificulta la relació amb els docents, més enllà dels membres dels equips directius, els components de les CADs i alguns tutors. Això comporta una situació cada cop més perifèrica dels EAPs, que van reduint així la incidència del seu missatge a uns agents que, en moltes ocasions, ja comparteixen una mateixa perspectiva educativa.

La Psicologia Social ja fa molts anys que va explicar com és de difícil canviar les creences de les persones només a partir del discurs. La meua curta experiència m'indica que, si el model d'intervenció dels EAPs ha de seguir les línies abans dibuixades, per ser eficaç s'ha de treballar d'una manera molt més propera als docents. Especialment a l'Educació Secundària, ens hem de conèixer més, han de saber millor què fem, hem de compartir amb els tutors més entrevistes amb pares i alumnes i hem de participar de més reunions d'equips docents. Però això demana més temps dedicat als centres.

Es podria pensar que, donada l'escassetat de temps de dedicació als centres, podria ser que un altre model, on els psicopedagogs dels EAPs fossin substituïts per professionals dels centres, fos més eficient. I en aquest punt vull destacar alguns aspectes que, al meu parer, són els punts forts d'aquests equips:

- L'atenció a diferents centres, amb diferents cultures educatives, diferents realitats i diferents propostes permet suggerir idees i models de pràctiques per a casos concrets o per al seu ús generalitzat. També ajuda a la detecció de necessitats que, en ocasions, poden no ser percebudes pels professionals immersos en el dia a dia dels centres.
- El caràcter extern dels EAPs respecte els centres proporciona una visió dels casos deslligada de la relació diària. Això facilita l'observació de patrons de resposta i una certa objectivitat. I també comporta l'assumpció d'un paper col·laborador però crític de

les pràctiques que s'exerceixen. Tanmateix, en la relació amb els pares i els docents, ens permet fer de frontissa i així ajudar a superar les situacions difícils, incòmodes o d'angoixa que en ocasions es produeixen en el procés educatiu d'alguns alumnes.

- Els diferents perfils dels membres dels EAPs són una font de riquesa professional i d'experiència acumulada que milloren qualitativament l'exercici dels seus components.
- El coneixement històric dels alumnes que han rebut atenció específica pot ajudar a millorar la resposta educativa, especialment quan es produeixen canvis de centre. En aquest mateix procés es produeix un acompanyament a les famílies que, sovint, valoren positivament.
- La possibilitat de tenir una visió de tots els centres educatius d'una zona, dels seus punts forts i dels seus punts febles, a partir de la intervenció d'un grup petit de professionals. I la possibilitat de participar en l'establiment de programes a partir de l'anàlisi de les necessitats.

Com ja he expressat, crec que és a partir de la reflexió sobre les necessitats i les pràctiques educatives que podem ser útils. I, en aquest sentit, caldrà continuar aquesta tasca tan important – i que ja fa anys que dura – de promoure l'autonomia dels professionals docents, de tendir ponts entre les diferents etapes educatives, entre persones del mateix o diferent perfil professional i entre els diferents centres, de detectar necessitats i facilitar eines per a gestionar-les, de col·laboració en la instauració de noves pràctiques per a continuar aquest camí infinit de millora de la qualitat de l'educació en el nostre país.

Ana Isabel Esteban Janot
EAP de Cerdanyola

EL DIA A DIA EN UN EAP

És el segon any que faig de psicopedagog en un EAP, abans he treballant en instituts i vinc del món del lleure (esplais, centre obert). Dues experiències amb un inici i un final. És

com quan a l'escola ens explicaven les parts d'una història: "*Les parts que componen una història han de tenir un inici, un desenvolupament i un final –repetia el mestre*". És un viatge de 10 mesos: deu mesos de visites regulars a centres educatius on et conviden i assisteixes a multitud de reunions, on coneixes a molta gent de la que aprens (allò que has de fer i també allò que no vols fer)... És un viatge amb molts inicis: inicis de treball en xarxa, inici de relacions professionals, inicis que necessitarien de més temps per ser realitats, etc. En definitiva, molts inicis on no hi ha temps per badar, on l'exigència et ve donada per les característiques de la feina i autoimposada per la pròpia característica personal. Com en qualsevol viatge hi ha moments per tot...

AMB MENYS ANYS QUE LA MAJORIA

És el més *jove* de l'EAP, de vegades escoltes dir entre els companys. En les diferents presentacions al centres al mes de setembre es repeteix *Aquest any aquest jove és el de l'EAP, o aquest és l'especialista amb el que has de parlar* diu la directora, tot senyalant-me, al professor més experimentat del centre. Assumeixo la part que em toca, efectivament sóc jove, o si més no, amb menys anys que la majoria de companys d'aquest àmbit. Però a més a més de ser jove, si afegeix l'evidència, que vaig als centres amb un propòsit concret, el d'assessorar. Hi ha combinacions que no funcionen directament: alcohol-conducció, d'altres que funcionen més o menys: vinil i compact disc i d'altres que s'han de matisar, com la de jove i assessor. A continuació intentaré matisar aquesta última combinació.

LA PRESENTACIÓ

El primer dia, els primers dies són importants!: has d'estar despert per començar a processar l'allau d'informació que t'arriba, has d'anar molt ràpid per tal d'aconseguir amb poc temps tenir cert control de la situació i a més, paral·lelament, has de començar a intervenir amb tota la comunitat educativa. Cal afegir que el marge de temps del que disposes és molt limitat en comparació a les característiques de la feina, i t'adones, que la gent del teu costat, espera resultats de tu i que ràpidament has de començar a intervenir (amb els alumnes, els professors, les famílies...), en resum, iniciis un treball a totes bandes i a més, de forma itinerant, en ocasions solitària, i que t'exigeix una capacitat d'adaptació a cada centre, a cada professor, a cada realitat i forma educativa, mai és més certa la dita: "cada escola és un món".

EL QUOTIDIÀ DEL PSICOPEDAGOG

Jo trobo que l'assessorament s'associa a l'experiència, a l'expert, al que té una

trajectòria en el món de l'educació, (experiència perllongada en el temps), al "savi" o fins i tot antropològicament parlant, a la persona més gran del poblat, tots han estat els encarregats d'ajudar, d'assessorar... als altres. En aquest cas el meu paper ha de ser un altre, s'ha de basar en un estil diferent.

El dia a dia i l'assistència setmanal als centres, fa que ben aviat i de mica en mica comencis a ser una figura més del centre, prèviament fas relació amb els que treballen més al teu costat (mee, tutors, equip directiu...), aconseguint que la teva feina es comenci a veure, que comptin amb tu, vas ampliant intervencions i amb una mica de sort cada vegada més membres del centre entenen millor la teva feina i el que fas a l'escola. I el què és més important, s'adrecen a tu!

Una de les primeres tasques a fer en aquesta feina és la de crear relació amb l'altre. Establir relacions amb els altres no és una feina fàcil i requereix de dedicació, de donar importància entre altres coses a:

La forma de comunicar: Tenint en compte a l'altre com algú significatiu. On hi hagi un clima de respecte i empatia. Que l'escolta activa sigui fonamental i que allò que proposes estigui pensat tant en la forma (com ho dius) com en el contingut (allò que dius).

Al pla d'acció, els objectius: que a l'hora d'intervenir marquis quins són els objectius de la teva intervenció. Que aquests siguin concrets, avaluable, mesurables i temporalitzats.

Al risc de l'error: Acceptar que l'equivocació està present en el dia a dia i que és fonamental per l'aprenentatge. Reconèixer l'error i treballar seguidament per solucionar-ho.

Al posicionament: Tenir la capacitat de mostrar la teva forma de treballar tot i que en ocasions pugui diferir de la dels altres. Si com a Eap no tens clares les teves funcions ràpidament pots desbordar-te, has de protegir-te i posar distància per poder implicar-te.

El compartir: Després de la intervenció compartir allò que creus que pot ser d'ajuda per la feina del mestra-professor/a.

FINAL DE CURS

El temps va passant (en ocasions volant) i acabes convertint-te en algú al que escolten! (i en ocasions fan cas...), també t'adones que és una feina que la gent qüestiona, que la gent crítica, però que la gent necessita. Que ser membre de l'EAP implica acceptar que la teva figura és objecte de crítica però que també hi ha gent que troba que la

feina que has fet l'ha ajudat en el seu dia a dia. T'adones que el curs ha volat i que moltes de les coses que s'han iniciat algunes s'han pogut tancar i d'altres necessitaran d'un nou curs. Ara penses en tancar, i et preguntes si podràs fer un traspàs com caldria o que segurament, el faràs ràpid i sense gaire temps... Constates que hi ha moltes coses que no pots controlar i que per tant s'escapen a com t'agradaria fer-ho. T'acomia des dels companys, de la gent dels centres amb els que has treballat colze a colze, mires enrera i reflexiones sobre tot el que ha passat, saps que amb l'estiu la distància et permetrà fer-ho més globalment.

LES PREGUNTES QUE UN ES FA

Jo em pregunto moltes coses: Com et plantejges la feina?, pot ser igual el teu assessorament que el dels companys de més experiència, com et veuen els altres?, com et fas escoltar?, estàs treballant pel canvi?, es podria haver treballat d'una altra forma amb aquella família en concret?, etc. Moltes preguntes al llarg de la setmana.

En el meu cas, la pregunta es converteix en una eina fonamental per avançar, la pregunta com a metodologia d'iniciació de processos, el punt de partida per tal de trobar respostes per a les futures intervencions. Les meves preguntes en ocasions són **íntimes** (me les faig jo, em qüestiono coses, tinc dubtes...) i dins d'aquesta intimitat moltes vegades opto per fer-les **públiques** (que és el moment en que les comparteixo amb els meus companys, amb els mestres, diferents professionals, o amb les famílies) i tant en les ocasions en que són íntimes com quan passen a ser públiques, serveixen per mobilitzar-me, per provocar la recerca d'una intervenció.

[a] Com a norma he de procurar que tant les preguntes que jo em faig com les que li faig a l'altre, siguin respectuoses, oportunes, intel·ligents, pronunciades en el moment idoni... També moltes vegades són els altres els que fan les preguntes i tenen el do de l'oportunitat, de l'imprevist: ens assalten pel passadís del centre, a la sala de professors mentre fas el cafè... per això els fulls de demanda poden arribar a ser una gran eina per aconseguir que el docent s'aturi i reflexioni sobre la situació que li preocupa, sobre el comportament del nen, sobre la família... Les preguntes d'aquest full per tant han de ser clares i concretes per ajudar a la comprensió del problema.

[b] I des del meu punt de vista, la pregunta també et permet situar-te davant de l'altre

(ja sigui el nen/a, l'adult, o el grup). En cada entrevista, en cada intervenció la pregunta sempre està present i és la que em permet guiar la meua feina.

ALGUNES SORPRESES

El fet de visitar setmanalment els centres educatius et permet ser un observador privilegiat de la comunitat educativa, et permet moltes vegades veure les diferents percepcions dels implicats en un problema. La majoria de vegades m'he sorprès en positiu, però també he vist coses que m'han provocat, que m'han xocat, que no m'agraden. Aquí van algunes d'aquestes coses: (Estem plens de contradiccions!)

- Sorpren en ocasions veure que tot i els anys que han passat des de que un va passar per l'escola com a nen, la manera de fer les classes continua essent la mateixa. "*El niño y el joven evoluciona, però el professor queda atado a su forma de enseñar*" (extret del llibre de Claudio Naranjo. Cambiar la educación para cambiar el mundo. 2a edició. Pàgina 378 capítol 5. Claudio Naranjo y su propuesta de una educación transformadora.).
- Sorpren i m'agrada molt veure com mestres i professors que porten molts anys donant classe continuen transmetent passió per allò que fan, aconseguint contagiar a tots els que estan al seu costat (alumnes, companys i famílies). És un plaer.
- Sorpren i m'agrada veure com molts mestres i professors aconsegueixen plasmar en les seves aules la teoria i la pràctica.
- Sorpren constatar que hi ha una tendència generalitzada a diagnosticar i que moltes vegades contribuïm i formem part d'aquesta inèrcia.
- Sorpren veure com n'és de difícil entendre's quan hi ha tants professionals intervenint, que fins hi tot posem per sobre les nostres divergències al problema de l'infant o de la família.
- Sorpren com moltes vegades hi ha una falta de revisió de la nostra forma d'actuar pel què fa a la

intervenció amb els infants i adolescents. Dediquem tant de temps a l'anàlisi de l'infant que ens oblidem de la necessària reflexió i anàlisi de la intervenció de l'adult.

- Sorpren la ceguesa que existeix en ocasions que no ens deixa veure que al meu costat hi ha companys que estan fent una feina fantàstica i que només cal que m'acosti i preguntar-li com ho fan per poder millorar. No és una pràctica habitual el compartir metodologies, estratègies entre companys... Les anem a buscar fora, no deixa de ser curiós la forma d'actuar que tenim.

(...)

És una feina que no deixarà de sorprendre'm, és una feina de subtileses, d'anar més enllà del que es veu, és una feina de llarg recorregut i això no ha fet més que començar. Al final, tot plegat, sembla com fer un viatge. M'imagino que vaig a fer un llarg trajecte, el viatge d'un psicòleg que farà de psicopedagog durant tot un any.

- **La destinació:** Fa dos anys que viatjo a un EAP.
- **El bitllet:** El nomenament, la credencial... (que com els bitllets aquest any la meua era informatitzada)
- **Facturació:** No facturo la maleta, viatjo amb mi. La maleta és el meu bagatge allò que tinc adquirit, allò que controlo, tots els meus recursos..
- **Pujo a l'avió:** Trobo a totes les persones amb qui compartiré el llarg viatge, l'any que treballarem plegats (alumnes, famílies, professionals, companys...) segurament amb aquests companys de viatge amb alguns m'entendré millor que amb altres.
- **El trajecte:** l'any que estaré amb aquests companys, amb el cinturó posat, preparat per les turbulències que puguin sorgir..
- **Aterrar.** Final de curs. Agafo la meua maleta, baixo i trobo que pesa més, no sé si és que estic cansat o és que m'he omplert, i tinc més eines, recursos... estic content...
- **Marxo de l'aeroport fins el proper bitllet.** Quina serà la meua pròxima destinació? ???

Bibliografia

Els companys i les persones amb les que he compartit i seguiré compartint.

Antonio Hidalgo Jordán
EAP Terrassa

UN PRIMER CURS COM ASSESSORA

Les primeres impressions

El 30 d'agost del 2007 vaig anar a l'acte públic de nomenament disposada a cobrir la plaça de psicopedagoga de centre a algun Institut. Però quan em van cridar només quedava una plaça, i era a un EAP. Un cop signada la credencial em va envair una gran pena. Venia de treballar a un CEIP, de posar-me la bata cada matí, de ser una més entre les meves companyes. I de cop tot allò s'havia acabat.

Amb només 28 anys passava a ser "la de l'EAP". Ja se sap que no és una figura especialment apreciada a les escoles. A vegades es veu com una persona llunyana, desbordada per la feina, que no té massa temps per escoltar. I no sempre l'expectativa i les funcions que se li atribueixen des del centre s'ajusten a la realitat, així que sovint genera decepció.

Amb el pas de les setmanes vaig anar trobant els aspectes més positius de la feina. L'acollida tant de les companyes de l'equip com de les escoles va ser excel·lent. També ho va ser el traspàs de casos, d'informació, d'instruments, i la resposta als dubtes que se'm presentaven en el dia a dia de la intervenció. Poc a poc vaig anar entenent que són els EAPs i quina és la seva funció.

Algunes limitacions

En aquest segon curs com assessora estic gaudint bastant més de la feina. Tot i així, continuo topant amb una sèrie de limitacions que fan que el treball em resulti feixuc. Penso que es podrien resumir en una sensació permanent de dispersió i de manca de temps. M'agradaria poder aprofundir més en el coneixement dels casos i seguiment de les famílies, i també en el treball de temes pedagògics amb els equips docents.

Alguns reptes pel futur

Tot i la manca de temps i la dispersió, crec que hi ha dues tasques essencials que només es poden realitzar des dels EAPs. En primer lloc, la participació a les Comissions d'Atenció a la Diversitat dels centres per promoure pràctiques docents cada cop més inclusives. I en segon lloc, l'acompanyament a l'alumnat amb nee i les seves famílies en l'escolarització inicial i la transició entre etapes educatives.

Per últim, penso que està sorgint una nova necessitat a les escoles, la d'atendre el gran volum d'infants amb dificultats per

gestionar les seves emocions. Així doncs, si les hores ho permeten, potser caldrà incorporar a les múltiples tasques de l'EAP la de promoure a les escoles projectes d'educació emocional i de convivència al centre.

Silvia Übeda Portabella
EAP Sant Just

MIRADA D'UNA NOVA PROFESSIONAL D'EAP

Sempre he treballat amb nens/es amb necessitats educatives especials. El curs passat vaig tenir l'oportunitat d'entrar a treballar en un EAP. Per mi era tot un repte. Tot i que una feina nova i d'aquestes característiques imposa, vaig llençar-me a acceptar la plaça amb la il·lusió i l'esperança de poder complir amb la meva nova feina.

D'entrada em vaig desbordar una mica, eren moltes coses noves i les havia d'assimilar amb rapidesa. A l'EAP no s'hi val badar, és el primer que vaig aprendre. Tot va ràpid, tot és força estressant. Abarquem moltes escoles, molts casos, treballem amb molts equips docents amb maneres de fer i actuar diferent. Has de donar en cada cas una resposta a la mida de qui la demana o la necessita. Però per sort vaig tenir al meu costat les meves companyes i company que en tot moment em van ajudar, m'animaven a seguir endavant i sempre m'escoltaven. Em sentia acompanyada i recolzada en la feina i això és molt important. Aviat vaig aprendre que el temps era el meu millor aliat, havia d'observar aprendre i anar agafant confiança i seguretat.

Aquest és el meu segon curs i ara em sento més segura del que haig de fer i com ho haig de fer. Educar per mi és saber donar a l'alumnat els coneixements i les actituds necessàries per poder viure en societat i és responsabilitat de tots fer-ho possible. La tasca que tenim des de l'EAP és essencialment vetllar per tots aquells nens/es amb necessitats educatives especials, tenir cura de que aquests nens/es tinguin allò que necessiten a tots els nivells per tal de que siguin un més en la nostra societat. Molts cops això suposa que la nostra tasca d'assessorament no sigui vista com a tal sinó com aquella persona que demana que es faci més del que realment s'està fent, aquest fet provoca moltes vegades situacions de malestar. Però quan vas fent la teva feina veus que la visió que a vega-

des donem no ens ha de frenar, al contrari, cada cop tens més clar que el teu objectiu es lluitar per què el nostres nens/es amb n.e.e tinguin allò que necessiten per estar inclosos i fer-los la vida millor i és tasca de tots els professionals el fer-ho possible.

Però també puc ser més crítica amb la meva feina. La nostra tasca és una mica "apagar foc" hem d'atendre alumnat amb molt poc temps, hem de formar part d'una escola en la que hi treballem un cop per setmana, hem de saber de tot i força sense tenir gaire temps per preparar-ho. Hem de treballar amb les famílies en una o dues sessions, etc... Els recursos que tenim són en molts casos insuficients i moltes vegades tens la sensació que l'únic que és pot fer és recordar al-la mestra la feina que cal fer en cada cas quan ja està prou desbordada o desbordada. Tots els que treballem a l'educació fem el que podem però a vegades es fa difícil donar resposta a la inclusió que els nostres alumnes necessiten.

De totes maneres estic molt contenta d'estar treballant a l'EAP. La meva nova tasca professional està sent una feina molt enriquidora tant a nivell professional com a nivell personal. Em queda encara un camí molt llarg per anar aprenent i per anar millorant. Aquesta feina m'agrada i espero poder-la fer cada cop millor. De mica en mica estic gaudint del meu treball i em sento satisfeta de la tasca que vaig duent a terme. La nostra és una feina estressant, però realment ens dona moltes satisfaccions i això fa que cada dia tinguem ganes de fer-la el millor que podem per col·laborar amb als mestres i alumnat que atenem.

Isabel Henrich Pujol
EAP Matarò

